

Rýchly komentár

Verejné financie: EK hodnotí rozpočet Slovenska v širšom súlade s pravidlami Paktu stability a rastu

Po dodatočnej úprave návrhu rozpočtu smerom k vyrovnanému hospodáreniu pre rok 2019 hodnotí Európska komisia rozpočtový plán v širšom súlade s pravidlami Paktu stability a rastu. Hodnotenie tak oproti minuloročnému rozpočtovému plánu ostáva nezmenené, je však podmienené aktuálnym odhadom, že deficit v roku 2019 bude dostatočne blízko svojho strednodobého cieľa.

Komisia už v máji 2018, keď v rámci Európskeho semestra prebieha hodnotenie programov stability krajín Eurozóny, upozornila Slovensko, že v roku 2018 existuje riziko výrazného odchýlenia sa od spoločných pravidiel, a to najmä čo sa týka prekročenia tzv. výdavkového pravidla. To považuje Komisia, vzhľadom na jeho dlhodobejší charakter ako dôležitejšie pri posudzovaní fiškálneho rámca jednotlivých krajín. V roku 2019 Komisia výrazné prekročenie nezistila, no vzhľadom na riziko porušenia pravidiel v roku 2018 upozornila na možnú výraznú odchýlku na dvojročnom horizonte.

V júli 2018, pri pravidelnom zverejňovaní stanoviska Rady Európskej únie k Programu stability Slovenska, Rada odporučila zabezpečiť nominálnu mieru rastu čistých primárnych verejných výdavkov v roku 2019 na úrovni maximálne 4,1 %, čo v tom čase zodpovedalo ročnej požadovanej štrukturálnej konsolidácii vo výške 0,5 % HDP. Tým chcela zabezpečiť splnenie oboch pilierov preventívnej časti Paktu – dodržanie výdavkového pravidla a požadovanej miery štrukturálnej konsolidácie. Na základe aktuálnej prognózy EK ohľadom štrukturálneho deficitu na rok 2018 sa požadovaná miera rastu upraveného výdavkového agregátu pohybuje na úrovni 4,6 %.

V aktuálne zverejnenom hodnotení sa oba roky 2018 a 2019 hodnotia ako ex-ante, čiže Komisia hodnotí riziko mierneho alebo výrazného odchýlenia, nie samotné odchýlenie.

V roku 2018 Komisia naďalej vidí riziko výrazného odchýlenia od pravidiel Paktu, ktoré potvrdila aj jej jesenná prognóza. Ide o výrazné odchýlenie práve pri výdavkovom pravidle. Riziko odchýlenia od druhého piliera spoločných pravidiel - požadovaného tempa štrukturálnej konsolidácie je pre daný rok podľa rozpočtového plánu tiež výrazné (na dvojročnom horizonte je odchýlka hodnotená ako nevýrazná). V roku 2019 Komisia identifikovala nevýrazné odchýlenie od oboch pravidiel na jednoročnom horizonte. Ak však EK zobrala do úvahy odchýlku od plnenia pravidiel v roku 2018, ktorá nebola kompenzovaná v návrhu rozpočtu na rok 2019, upozorňuje na riziko výraznej dvojročnej odchýlky aj v roku 2019.

V hodnotení taktiež Komisia počíta s upraveným rozpočtovaným deficitom na rok 2019, ktorý sa MF SR zaviazalo dodatočne zlepšiť o 0,1 % HDP, na základe čoho deklaruje dodržanie strednodobého cieľa už v roku 2019¹. Vzhľadom na tento fakt, v rámci celkového hodnotenia poukazuje EK už len na riziko nevýraznej odchýlky od strednodobého cieľa.

Pri celkovom hodnotení tak Komisia považuje rovnako ako minulý rok predložený Návrh rozpočtového plánu ako „v širšom súlade“ s pravidlami Paktu, no toto hodnotenie explicitne podmienila verejným vyhlásením vlády SR, že štrukturálny deficit bude blízko svojho strednodobého cieľa v roku 2019. Ak táto prognóza nebude v budúcnosti potvrdená, bude Komisia musieť v celkovom prehodení zobrať do úvahy aj toto vzniknuté odchýlenie. Preto očakáva,

¹ Ministerstvo financií poslalo 20.11.2018 list Európskej komisii, kde sa zaväzuje cez zníženie výdavkov k zlepšeniu nominálneho cieľa na rok 2019 na úrovni vyrovnaného hospodárenia, a tým pádom aj dosiahnutie štrukturálne vyrovnaného salda (MTO) vo výške -0,47 % HDP. (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/skm_c3350181120163000.pdf)

Rýchle/analytické komentáre nie sú oficiálnym stanoviskom Národnej banky Slovenska. Prezentujú názory analytikov Úseku pre menu, štatistiku a výskum (ÚMS). Šírenie je povolené bez predchádzajúceho súhlasu, avšak s uvedením zdroja „analytici ÚMS“, resp. „analytici Menového úseku“. Ak nie je uvedené inak, časové rady sú sezónne očistené použitím vlastných sezónnych modelov.

že Vláda SR bude pripravená zabezpečiť, aby rozpočet na 2019 bol v súlade s pravidlami Paktu. Zároveň Komisia naznačila, že podľa jej názoru Slovensko zaznamenalo pokrok, čo sa týka júlových odporúčaní Rady Európskej únie a vyzýva vládu SR k ďalším krokom v smere týchto odporúčaní.

Tabuľka 1: Hodnotenie pravidiel Paktu stability a rastu podľa NRVS a EK

% HDP	2017	2018		2019	
	EK	NRVS	EK	NRVS	EK
Štrukturálna bilancia					
Požadované štrukturálne konsolidačné úsilie	0.5	0.5		0.3	
Konsolidačné úsilie	0.9	-0.1	0.0	0.1	0.0
Jednoročná odchýlka	0.4	-0.6	-0.5	-0.2	-0.3
Dvojročná odchýlka	0.5	-0.1	0.0	-0.4	-0.4
Výdavkové pravidlo					
Referenčná miera rastu upravených výdavkov	1.3	2.9		4.6	
Jednoročná odchýlka	-0.1	-1.1	-0.9	0.1	-0.1
Dvojročná odchýlka	0.1	-0.6	-0.5	-0.5	-0.5

Zelenou farbou je vyznačený súlad s pravidlami Paktu stability a rastu, oranžovou je vyznačená nevýrazná odchýlka, červenou je vyznačená výrazná odchýlka.

Zdroj: EK

Martin Nevický (analytici@nbs.sk)